

ELEMENTI I KRITERIJI VREDNOVANJA UČENIKA
U NASTAVI GEOGRAFIJE ZA 1. RAZRED

I. Elementi, oblici i indikatori vrednovanja i ocjenjivanja u nastavi geografije:

ELEMENTI	OPIS	OBLICI	INDIKATORI
Usvojenost znanja	- poznavanje i primjena ključnih pojmova, stupanj usvojenosti obrazovnih postignuća	Pisano, usmeno	- točnost i kvaliteta odgovora; reakcija na postavljeno pitanje; samostalnost
Geografske vještine	- praktične vještine: orijentacija u prostoru, izrada grafičkih priloga, tematskih karata, dijagrama, ppt, plakata, rješavanje postavljenih zadataka - kognitivne vještine: analiza i sinteza naučenog, davanje primjera geografskim pojmovima	Pisano, usmeno, praktično	- točnost, preciznost, samostalnost, preglednost - primjena statističkih i grafičkih metoda - prezentacijske vještine
Kartografska pismenost	- poznavanje elemenata i sadržaja svih vrsta geografskih karata - uporaba geografskih karata	Pisano, usmeno, praktično	- orijentacija na geografskoj karti, čitanje i interpretacija sadržaja karata

II. Usmeno i pisano provjeravanje i ocjenjivanje

Tijekom svakog obrazovnog razdoblja (polugodišta) učenici će imati po najmanje jednu usmenu i pisanu provjeru znanja.

Usmeno provjeravanje i ocjenjivanje

Provodi se sustavno, u pravilu na svakom nastavnom satu, bez najave. Iz usmenog provjeravanja učenik može dobiti više ocjena (dvije ili tri) u istom satu. Prva ocjena se odnosi na usvojenost sadržaja, druga na geografske vještine te treća na snalaženje na geografskoj karti. Usmeno provjeravanje traje od 10 minuta. Učenik se može samostalno javiti za provjeru znanja, a bit će ispitan i ocijenjen kada je to vremenski izvedivo na nastavnom satu.

Pisano provjeravanje i ocjenjivanje

Pisane provjere znanja se pišu nakon ponavljanja geografskih sadržaja i uvježbanih nastavnih cjelina. Pisane provjere znanja se najavljuju učenicima i objavljene su u školskom vremeniku pisanih provjera. Pisane provjere znanja prilagođene su trajanju jednog školskog sata, s uvodnim uputama, no mogu trajati i kraće ovisno o tipovima pitanja i zadataka u pisanoj provjeri. U ocjenjivanju pisanih provjera znanja boduju se koraci u rješavanju pitanja i zadataka.

Koristi se ljestvica:

OCJENA:	POSTOTAK TOČNIH ODGOVORA (U BODOVIMA):
Odličan (5)	90 – 100 %
Vrlo dobar (4)	75 – 89.99 %
Dobar (3)	60 – 74.99 %
Dovoljan (2)	50 – 59.99 %
Nedovoljan (1)	0 – 49.99 %

U izuzetnim situacijama kriterij za ocjenu dovoljan može se spustiti na 45 ili najviše 40% točnih odgovora. U takvom slučaju se kriterij za ostale ocjene ne mijenja.

Iz pisanog provjeravanja učenik može dobiti više ocjena (dvije ili tri) u istom satu. Prva ocjena se odnosi na usvojenost sadržaja, druga na geografske vještine (zadatci) te treća na snalaženje na slijepoj karti. Ispravak nedovoljnih ocjena provodi se, u pravilu, usmenim provjeravanjem znanja kada je učenik spreman za provjeravanje i ocjenjivanje.

III. Kriteriji za pravilno, objektivno, pouzdano i valjano vredovanje znanja i kompetencija učenika:

Kriteriji ocjenjivanja za ocjenu *odličan* (5)

Učenik/ca:

- brzo, točno, opširno, logično i argumentirano odgovara na postavljena pitanja
- u potpunosti razumije nastavne sadržaje, proširuje ih vlastitim iskustvom i primjenjuje u životnim situacijama
- samostalno izvodi zaključke i uočava uzročno-posljedične veze, geografske pojave i procese
- posjeduje iznadprosječna geografska znanja, sposobnosti i vještine
- točno i precizno oučava geografske sadržaje na geografskoj karti, izrazito uspješno analizira kartografske, grafičke i slikovite priloge te samostalno donosi zaključke
- izuzetno uspješno koristi geografsku kartu u učionici i pri orijentaciji u prostoru na terenskoj nastavi

Kriteriji ocjenjivanja za ocjenu *vrlo dobar* (4)

Učenik/ca:

- sporije ali točno, logično i uglavnom argumentirano odgovara na postavljena pitanja uz eventualno postavljanje potpitanja
- razumije nastavne sadržaje i uspješno primjenjuje stečena znanja
- uglavnom samostalno izvodi zaključke i razumije geografske pojmove i procese
- posjeduje i gotovo uvijek primjenjuje geografska znanja, sposobnosti i vještine
- točno oučava geografske sadržaje na geografskoj karti i uspješno analizira kartografske, grafičke i slikovite priloge te uglavnom samostalno donosi zaključke
- uspješno koristi geografsku kartu u učionici i pri orijentaciji u prostoru na terenskoj nastavi

Kriteriji ocjenjivanja za ocjenu *dobar* (3)

Učenik/ca:

- polagano i uglavnom točno odgovara na postavljena pitanja, uz pomoć nastavnika
- uglavnom razumije nastavne sadržaje i djelomično primjenjuje stečena znanja
- uz pomoć nastavnika izvodi zaključke i prosječno razumije geografske pojmove i procese
- ponekad nesprijetan/na iskazati geografska znanja, sposobnosti i vještine
- djelomično očava geografske sadržaje na geografskoj karti i nepotpuno analizira kartografske, grafičke i slikovite priloge te prosječno donosi zaključke
- koristi geografsku kartu u učionici uz pomoć nastavnika i prosječno se orijentira u prostoru na terenskoj nastavi

Kriteriji ocjenjivanja za ocjenu *dovoljan* (2)

Učenik/ca:

- djelomično i površno odgovara na postavljena pitanja, uz pomoć nastavnika
- ne razumije u potpunosti nastavne sadržaje i otežano primjenjuje stečena znanja
- uz znatnu pomoć nastavnika na jednostavan način nabraja i opisuje geografske pojmove i procese
- ponekad ne pokazuje volju i želju za stjecanjem geografskih znanja, sposobnosti i vještina
- površno očava geografske sadržaje na geografskoj karti i s pogreškama analizira kartografske, grafičke i slikovite priloge te nesamostalno donosi zaključke
- koristi geografsku kartu u učionici uz pomoć nastavnika i teško očava geografske sadržaje, slabo se orijentira u prostoru na terenskoj nastavi

Kriteriji ocjenjivanja za ocjenu *nedovoljan* (1)

Učenik/ca:

- ne odgovara na postavljena pitanja i nije usvojio/la ključne pojmove
- ne razumije nastavne sadržaje i ne primjenjuje geografska znanja u svakodnevnom životu
- uz veliku pomoć nastavnika nepotpuno i nesuvislo opisuje geografske pojmove i procese
- ne pokazuje volju i želju za stjecanjem geografskih znanja, sposobnosti i vještina
- pogrešno očava geografske sadržaje na geografskoj karti i nesuvislo analizira kartografske, grafičke i slikovite priloge te donosi nelogične zaključke bez razumijevanja
- ne prepoznaje geografske sadržaje na geografskoj karti u učionici niti uz veliku pomoć nastavnika i ne koristi se geografskom kartom u prostoru na terenskoj nastavi

IV. Kriteriji za vrednovanje (power point) prezentacija / plakata:

Ocjena odličan: Sadržaj je zanimljiv, relevantan i jasan. Rečenice su jasne lako razumljive. Kreativnost je prepoznatljiva i vizualno (tekst, boje, izbor slova, slike, video i audiododaci). Učenik poznaje obrađenu temu te izlaže i odgovara na pitanja uz temusamostalno, točno i jasno.

Ocjena vrlo dobar: Sadržaj je zanimljiv. Rečenice su pomalo nejasne. Učenik poznaje obrađenu temu, ali izlaže i odgovara na pitanja uz temu s malom dozom nesigurnosti.

Ocjena dobar: Poruka je djelomično jasna. Rečenice sadrže pogreške koje utječu na razumijevanje sadržaja. Tekst ne sadrži zanimljive informacije o zadanoj temi. Učenik pri izlaganju nije potpuno samostalan, pomaže se pripremljenim sažetkom te traži pomoć nastavnice.

Ocjena dovoljan: Poruka je nejasna i nerazumljiva, tekst je kompliciran i opširan te nejasna samom izlagaču. Sadržaj teksta je nezanimljiv i nerazumljiv. Učenik izlaže nepovezano, sve čita s plakata ili prezentacije te ne razumije i nije u stanju objasniti sadržaj teksta.

Ocjena nedovoljan: Učenik nije pripremio (izradio) dogovorenu prezentaciju ili plakat.

V. Kriteriji za zaključivanje ocjena:

1. Usvojenost znanja: 33.33 %
2. Geografske vještine: 33.33 %
3. Kartografska pismenost: 33.33%

Zaključna ocjena je izraz postignutih učenikovih kompetencija i rezultat je ukupnog vrednovanja tijekom nastavne godine. Kod zaključivanja ocjena ne uzima se nužno u obzir aritmetička sredina ocjena iz elemenata ocjenjivanja. Na zaključnu ocjenu mogu utjecati i bilješke opisnog praćenja učenikovih postignuća, kao i učenikove radne navike, temeljitost, ustrajnost u radu, discipliniranost, samostalnost u radu, marljivost, odnosno nedostatak istih. Zaključnu ocjenu dovoljan učenik može imati ako je ispravio sve nedovoljne ocjene iz elementa Usvojenost znanja, dok jednu neispravljenu nedovoljnu ocjenu može imati iz geografskih vještina ili kartografske pismenosti. Za zaključnu ocjenu višu od dovoljan, učenik treba ispraviti sve nedovoljne ocjene.